

De Tweede Kamer
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

Plaats/datum:
Utrecht, 15 oktober 2021

Onderwerp:
Prioriteiten formatie voor primair onderwijs

Geachte informateurs en onderhandelaars,

Er is veel om trots op te zijn in het primair onderwijs. Zo zagen we de afgelopen periode hoe hard er gewerkt werd om ondanks schoolsluitingen onze leerlingen verder te brengen. Maar de onderwijskwaliteit kan en moet beter. We willen dat alle kinderen hun talenten kunnen ontdekken en ontplooien. En we willen er weer beter voor staan op de internationale lijstjes.

In het document '*Toekomst van ons onderwijs*' heeft de onderwijssector de gezamenlijke analyse en koers voor het grote onderhoud dat hiervoor nodig is uiteengezet. Veel van de voorstellen zijn opgenomen in verkiezingsprogramma's; we gaan er daarom vanuit dat deze onderdeel zijn van de gesprekken die u voert over een nieuw regeerakkoord.

Graag vraagt de PO-Raad in deze brief aandacht voor vier onderwerpen die volgens ons extra aandacht van een nieuw kabinet verdienen:

1. Schoolgebouwen: duurzame gebouwen en duidelijke verantwoordelijkheden

Een gemiddeld schoolgebouw is 40 jaar oud en wordt pas na 69 jaar vervangen. Daardoor heeft 80% van de scholen een slecht binnenklimaat, met alle gevolgen van dien voor het leerrendement en de gezondheid van leerlingen en leraren (meer ziekteverzuim). Vernieuwing en verduurzaming van schoolgebouwen is daarom hard nodig, ook om te kunnen voldoen aan de klimaatdoelstellingen. Het is daarom van groot belang dat een nieuw kabinet zorgt:

- Dat regie en sturing bij de eindgebruiker komen te liggen. Daarvoor zijn heldere afspraken nodig over waar schoolbesturen en gemeenten verantwoordelijk voor zijn, met een faciliterende rol voor het Rijk.
- Voor een realistische bekostiging die past bij de verwachtingen die we van schoolgebouwen hebben en de eisen die aan het onderwijs worden gesteld. Voor het funderend onderwijs is hiervoor € 730 miljoen per jaar extra nodig.

2. Meer personeel: maak werken in het onderwijs aantrekkelijker

De kwaliteit van het onderwijs staat of valt met voldoende en kwalitatief onderwijspersoneel. Hiervoor zijn in ieder geval de volgende investeringen hard nodig:

- De loonkloof tussen werknemers in het po en vo staat in de weg bij oplossingen voor het leraren- en schoolleiderstekort. In september 2021 heeft de politiek met het beschikbaar maken van € 500 miljoen een belangrijke stap gezet in het dichten van deze kloof. Het nieuwe kabinet zal de kloof helemaal moeten dichten door de resterende € 420 miljoen (peildatum 2022) hiervoor uit te trekken.

- Structurele bekostiging van regionale samenwerking van lerarenopleidingen en scholen, door het jaarlijkse budget voor Samen Opleiden tot € 95 miljoen te verruimen in 2029.
- Het stimuleren van professionalisering van het onderwijs, onderzoek en innovatie en het – onder landelijke regie - opzetten van een duurzame kennisinfrastructuur in educatieve regio's. Hiervoor is een investering van € 85 miljoen per jaar nodig.

3. Een kansrijke start voor álle kinderen

Alle kinderen van 0 tot en met 12 jaar verdienen maximale ontwikkelkansen, of hun ouders nu werken of niet. Kindcentra, waarin kinderen samen leren, spelen en zich ontwikkelen, leveren namelijk een bijdrage aan het vergroten van gelijke kansen voor ieder kind, gaan segregatie tegen en dragen bij aan burgerschapsvorming.

- In het 'document op hoofdlijnen' van VVD en D66 zijn enkele goede ambities geformuleerd om kinderopvang toegankelijk te maken voor alle kinderen. De PO-Raad moedigt een nieuw kabinet aan om dit als basis te nemen, maar roept op om daarbij niet stapsgewijs te beginnen met kinderopvang tot 4 jaar, maar met kinderopvang en bso voor álle kinderen van 0 tot en met 12 jaar.
- Daarnaast moeten belemmeringen bij het vormen van kindcentra worden weggenomen door kindcentra wettelijk te verankeren.

4. Nationaal Programma Onderwijs als start van langetermijnagenda

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) stelt scholen en besturen in staat om met een welkom budget de impact van de coronacrisis op de ontwikkeling van leerlingen aan te pakken. Zoals de Onderwijsraad al constateerde, worden zij hierin echter beperkt door de korte looptijd en het incidentele karakter van het NPO. Met incidenteel geld kunnen geen structurele problemen worden opgelost; terwijl de coronacrisis juist bestaande problemen heeft uitvergroot. Daarom vragen we het kabinet:

- Het NPO om te vormen tot een duurzaam verbeterprogramma met een looptijd van minstens 10 jaar. En er een werkelijk nationaal programma van te maken met mede-eigenaarschap van de sector.

Dit is het moment om keuzes te maken over de toekomst van ons onderwijs. De maatschappelijke impact van het primair onderwijs is enorm. De PO-Raad rekent erop dat een nieuw kabinet werk maakt van bovenstaande punten en gaat graag het gesprek aan om hier, samen met andere partijen in onze sector, uitvoering aan te geven.

Met vriendelijke groet,